

Vlaams
Parlement

stuk **1594** (2011-2012) – Nr. 2
ingediend op 18 juni 2012 (2011-2012)

Ontwerp van decreet

houdende subsidiëring van hostels, jeugdverblijfcentra,
ondersteuningsstructuren en de vzw Algemene Dienst
voor Jeugdtoerisme

Verslag

namens de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media
uitgebracht door de heer Chokri Mahassine

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Philippe De Coene.

Vaste leden:

de heer Paul Delva, mevrouw Els Kindt, de heren Johan Verstreken, Veli Yüksel;

de heren Johan Deckmyn, Chris Janssens, Wim Wienen;

de heren Jean-Jacques De Gucht, Herman Schueremans;

de heren Philippe De Coene, Chokri Mahassine;

de heer Lieven Dehandschutter, mevrouw Danielle Godderis-T'Jonck;

de heer Jurgen Verstrepen;

de heer Bart Caron.

Plaatsvervangers:

de heer Ludwig Caluwé, de dames Vera Jans, Tinne Rombouts, Katrien Schryvers;

de heren Frank Creyelman, Jan Penris, Wim Van Dijck;

de heren Peter Gysbrechts, Bart Tommelein;

mevrouw Yamila Idrissi, de heer Jan Roegiers;

de heren Wilfried Vandaele, Kris Van Dijck;

mevrouw Ulla Werbrouck;

de heer Luckas Van Der Taelen.

Stukken in het dossier:

1594 (2011-2012) – Nr. 1: Ontwerp van decreet

INHOUD

1. Toelichting door de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel	4
2. Algemene bespreking	6
3. Artikelsgewijze bespreking en stemming	9
4. Eindstemming	9

De Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media behandelde het ontwerp van decreet houdende subsidiëring van hostels, jeugdverblijfcentra, ondersteuningsstructuren en de vzw Algemene Dienst voor Jeugdtoerisme op 22 mei en 5 juni 2012.

Op 22 mei 2012 werd het ontwerp van decreet toegelicht door de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel. Op 5 juni 2012 volgde de algemene bespreking en stemming.

1. Toelichting door de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel

Het uitgangspunt van het Vlaams Jeugdbeleidsplan is volgens minister *Pascal Smet*, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, de operationele doelstelling 18.4, met name het streven naar het uitbouwen van een inhoudelijke typologie om een voldoende divers jeugdverblijfsaanbod te vrijwaren.

Het organiseren van een kamp is duur: de (jeugd)verblijfsaccommodatie dient te voldoen aan een aantal maatstaven van hygiëne, veiligheid, toegankelijkheid et cetera. Dat kost de uitbaters van deze centra geld. Indien de vrijemarkteconomie zou spelen in deze sector, zouden slechts zeer rijke kinderen en jongeren of groepen die over voldoende financiële middelen beschikken nog op kamp kunnen gaan in een jeugdverblijfcentrum of hostel. Dat zou leiden tot een grote ongelijkheid tussen de kinderen en jongeren en de gelijke kansen van eenieder aantasten. De sector zou worden geconfronteerd met financiële moeilijkheden, zodat het aantal jeugdovernachtingsplaatsen drastisch zou verkleinen. Een dergelijke situatie druist in tegen de beleidsdoelstellingen van de Vlaamse Regering, zoals onder meer verwoord in het Vlaams Jeugdbeleidsplan. Vandaar dat regulerend optreden van de overheid een absolute noodzakelijkheid is om de gelijke kansen en toegang van onze kinderen en jongeren te vrijwaren.

Sommigen zullen de vraag stellen waarom er een nieuw decreet nodig is. Hoewel de filosofie van het huidige decreet door iedereen als positief ervaren wordt, schort er veel aan de toepassing ervan: een erg zware administratieve last voor de uitbaters, logge en lange subsidiëringsprocedures en geen zekerheid op middellange en lange termijn.

Zowel de sector als de afdeling Jeugd kwamen tot een aantal conclusies binnen het Platform Jeugdtoerisme van het Steunpunt Jeugd: zeer logge en onoverzichtelijke subsidiëringsprocedures; een zeer zware administratieve last voor de uitbaters van jeugdverblijfcentra en hostels; weinig tot geen financiële garanties op middellange en lange termijn, waardoor er grote onzekerheid is en vele tekstuele onduidelijkheden en interpretatiemogelijkheden.

Het remediëren van al deze problemen was meermaals het voorwerp van discussies op het Platform Jeugdtoerisme. Voorliggend ontwerp van decreet is dan ook het gevolg van de zeer open en constructieve gesprekken tussen de gebruikers van jeugdverblijfcentra en hostels, de uitbaters ervan, de kabinetten van de ministers van Jeugd en Toerisme en de afdeling Jeugd.

Het voorliggende ontwerp van decreet behoudt de filosofie en algemene principes van het oude decreet. De link met het decreet 'Toerisme voor Allen' blijft behouden. Opdat een jeugdverblijfcentrum of hostel subsidies kan verkrijgen in het kader van het voorliggende ontwerp van decreet, moet het erkend zijn in het kader van het decreet 'Toerisme voor Allen' als een jeugdverblijfcentrum type A, B of C of als hostel.

Er wordt nog steeds voorzien in twee ondersteuningsstructuren. In concreto moeten die instaan voor de ondersteuning van de sector van de jeugdverblijfcentra enerzijds, en de

sector van de hostels anderzijds. Daarnaast kunnen die ondersteuningsstructuren ook gesubsidieerd worden voor de uitbating van mogelijke eigen centra.

Er wordt nog steeds voorzien in een werkings- en een personeelssubsidie voor de jeugdverblijfcentra en hostels. De personeelssubsidie dient om de verdere uitbouw van een centrum te garanderen, terwijl de werkingssubsidie een stimulans blijft om zoveel mogelijk jeugdwerk en jeugd te herbergen.

Het jeugdwerk blijft de bevoorrechte groep. Zo moet er een lagere prijscategorie voorzien worden voor het jeugdwerk, kunnen jeugdwerkgroepen vroeger boeken en ontvangen de uitbaters een hogere werkingssubsidie naarmate ze meer jeugdwerk huisvesten.

De Algemene Dienst voor Jeugdtoerisme vzw zal ook verder gesubsidieerd worden op basis van het decreet. Het grootste verschil met voorheen is dat het zal gaan om vierjaarlijkse subsidieperiodes in plaats van driejaarlijkse. Voor de rest wijzigt er weinig aan de subsidiering van deze vzw.

De Hoge Rielen beschikt over een erkende beddenscapaciteit van 790 bedden en realiseerde in 2009 ongeveer 96.000 overnachtingen 'jeugd'. In 2010 waren dat er ongeveer 103.500. Destelheide heeft een erkende beddenscapaciteit van 218 bedden en realiseerde in 2009 afgerond 37.700 overnachtingen 'jeugd'. In 2010 waren dat er afgerond 33.400.

Qua ondersteuningsstructuren hebben eigenaars en uitbaters van jeugdtoeristische infrastructuur een grote behoefte aan informatie, advies en begeleiding en dat op verschillende vlakken. Ook de promotie van het aanbod hoort daarbij. Daarom voorziet voorliggend ontwerp van decreet ook in de subsidiering van twee ondersteuningsorganisaties voor respectievelijk de hostels en de jeugdverblijfcentra. Ook hier is het grootste verschil dat het zal gaan om vierjaarlijkse subsidieperiodes in plaats van driejaarlijkse. Voor de rest wijzigt er weinig aan de subsidiering van deze vzw's.

Alle jeugdverenigingen die zichzelf respecteren, trekken er met de groep minstens eenmaal per jaar op uit voor een kamp of bivak. Door het nijpende tekort aan geschikte infrastructuur stelde men zich enkele jaren geleden tevreden met het bestaande aanbod en keek men niet zo nauw naar de basiskwaliteit of de rudimentaire veiligheids- en hygiënische toestand van de gehuurde huizen. Dat veranderde door de regelgeving van het decreet 'Toerisme voor Allen' voor jeugdverblijven en hostels. Die regelgeving bevat een aantal minimumnormen waaraan elk centrum moet voldoen op het vlak van veiligheid en hygiëne om erkend te kunnen worden binnen dit decreet. Toerisme Vlaanderen voert op dat vlak het vergunningsbeleid van deze centra. Wat het uitrustingsniveau betreft, zijn de erkende jeugdverblijfcentra onderverdeeld in vier types.

Dit vergunningsbeleid heeft ondertussen haar deugdelijkheid bewezen.

In dit ontwerp is duidelijk gekozen voor administratieve vereenvoudiging en minder planlast voor de uitbaters en de groepen.

Alle kinderen en jongeren tot en met 30 jaar worden als 'jeugd' beschouwd voor de toepassing van het ontwerp. Voorheen telden de kinderen van 0 tot 3 jaar en jongeren van 26 tot en met 30 jaar niet mee. Het extra bijhouden van die gegevens betekende een extra planlast voor de uitbaters van jeugdverblijfcentra en hostels.

De jeugdverblijfcentra type C moeten voortaan jaarlijks minstens tien jeugdverenigingen ontvangen die minstens één nacht verblijven. In het vorige decreet was dit minimum twee nachten.

De toekenning van personeelsubsidies gebeurt op basis van vierjaarlijkse beleidsnota's en geldt dus ook voor vier jaar. Voorheen was dat jaarlijks. Een toekenning van een personeelssubsidie houdt automatisch ook de toekenning van een werkingssubsidie in. Dit maakt dat in het oude decreet er over een periode van vier jaar niet minder dan acht aanvragen moesten gebeuren voor het verkrijgen van een personeels- en werkingssubsidie. Dit wordt nu verminderd tot één aanvraag.

Het ontwerp van decreet stelt dat jeugdverblijfcentra type A en B die voldoen aan al de subsidiëringvoorwaarden, ook aanspraak kunnen maken op een werkingssubsidie. De in het decreet van 3 maart 2004 voorziene basissubsidie van 1000 euro is in het voorliggende ontwerp niet meer opgenomen. Er wordt geopteerd voor een responsabilisering en stimulering in plaats van het automatisch toekennen van een basisbedrag wanneer aan de subsidiëringvoorwaarden voldaan is. De uitbaters zullen in concreto een hogere werkingssubsidie ontvangen naarmate ze meer jeugd huisvesten. Dit principe zal verder worden uitgewerkt in het uitvoeringsbesluit bij dit decreet.

De uitvoering van dit nieuwe decreet kan budgetneutraal. Door het afschaffen van de basissubsidie voor jeugdverblijfcentra type C en hostels komt een bedrag vrij van 65.000 euro dat besteed zal worden om de werkingssubsidie van de types A en B te verhogen. De verhoging van deze werkingssubsidie voor de types A en B was een grote en belangrijke vraag vanuit de sector. Hier wordt nu aan tegemoetgekomen.

2. Algemene bespreking

De heer *Chokri Mahassine* is blij met deze actualisering van de regelgeving, hoewel het slechts kleine wijzigingen betreft. De fundamenten van het decreet blijven immers overeind. Het ontwerp van decreet waarborgt de kwaliteit van de jeugdverblijven door hen daarvoor de nodige middelen te verstrekken. Het decreet 'Toerisme voor Allen' legt de kwaliteitsnormen op, maar toch is er bezorgdheid over het aantal jeugdverblijven. Hun situatie op het vlak van ruimtelijke ordening is verbeterd, maar nog niet ideaal. Heel wat jeugdverblijven zijn zonevreed of hebben geen bouwvergunning. 77 verblijven zijn zelfs zonevreed en onvergund. Jeugdverblijven zijn dus schaars, daarom moet de overnachtingscapaciteit minstens behouden blijven. Beschikt de minister over cijfers daarover?

Het actieplan Jeugdverblijven poneert ook doelstellingen over kampvuurplaatsen en de toegankelijkheid van bossen. Dat bepaalt immers de aantrekkelijkheid van jeugdverblijven. Heeft de minister daarover al contact gehad met minister Schauvliege? Ook de wetgeving inzake voedselveiligheid is belangrijk voor jeugdverenigingen. Het actieplan wil ook op dat vlak enkele knelpunten wegwerken. Heeft de minister daarover al overlegd met de federale minister?

Mevrouw *Danielle Godderis-T'Jonck* erkent dat het huidige decreet op de jeugdverblijfcentra aan herziening toe is. Het platform Jeugdtoerisme klaagt een aantal elementen aan: de logge en onoverzichtelijke subsidiëringstructuren, de zware administratieve last, de beperkte of zelfs ontbrekende financiële garanties op middellange en lange termijn, een onduidelijke regelgeving. Voorts zijn er de integratie van de uitleendienst Kampeermateriaal in het agentschap Sociaalcultureel Werk voor Jeugd en Volwassenen en de gewijzigde situatie van de vzw Algemene Dienst voor Jeugdtoerisme. Het is goed dat de minister deze problemen aanpakt zonder te raken aan de uitgangspunten van het decreet van 2004. Het jeugdwerk blijft de bevoorrechte groep, de band met 'Toerisme voor Allen' blijft behouden door hetzelfde erkenningssysteem. Daarnaast zijn er twee ondersteuningsstructuren en een werkingssubsidie en personeelssubsidie voor de jeugdverblijfcentra en de hostels.

De planlast van de uitbaters en eigenaars vermindert drastisch. Het ontwerp van decreet hanteert vierjarige beleidsperiodes terwijl er voorheen jaarlijks of om de drie jaar aanvragen moesten gebeuren. Daarenboven is er maar één aanvraag nodig voor zowel

werkingssubsidie als personeelssubsidies. Voorheen waren dat acht aanvragen. Mevrouw Godderis-T'Jonck is ook tevreden met de vereenvoudiging van de leeftijdsgrenzen. Het lid vraagt de minister meer informatie over hoe hij de werkingssubsidies zal aanpassen aan de jeugdwerking van het verblijf. Tot slot garandeert artikel 13 budgetneutraliteit, waardoor beleidsmakers niet voor budgettaire verrassingen komen te staan.

Mevrouw *Tinne Rombouts* is tevreden over het ontwerp van decreet. Vooral omdat het tegemoetkomt aan de parlementaire resolutie van 2006 (*Parl. St.* VI. Parl. 2005-06, nr. 634/1). Ook toen wezen de parlementsleden al op de zware administratieve last en vroegen maatregelen om de hoeveelheid, de kwaliteit en de diversiteit van het aanbod jeugdverblijfsinfrastructuur te versterken. Het Vlaams Jeugdbeleidsplan bevatte ook de operationele doelstelling om via een inhoudelijke typologie een voldoende divers jeugdverblijfsaanbod te vrijwaren.

Het ontwerp van decreet kwam gelukkig tot stand na een ruim overleg in het Platform Jeugdtoerisme, zodat de aanpassingen gesteund worden door de gebruikers en de uitbaters van de jeugdverblijven. Het advies van VJR werd ook grotendeels gevolgd. De planlastvermindering is aanzienlijk en verdient een pluim. Dat de uitgangspunten van het decreet van 2004 behouden blijven, stemt tot tevredenheid. Het jeugdwerk behoudt voorrang, de werkings- en personeelssubsidies voor jeugdverblijfscentra en hostels blijven bestaan, als ook de subsidies voor het Centrum voor Jeugdtoerisme en voor de Vlaamse Jeugdherbergen, maar ook voor de centra die zij uitbaten. Dat de verblijven pas subsidies krijgen als ze een TVA-indeling hebben, biedt vooral garanties voor kwaliteitsbewaking. De vzw ADJ wordt vanaf nu voor vier in plaats van voor drie jaar erkend, wat haar meer rechtszekerheid biedt. De definitie van jeugd wordt gelijkgesteld met die in de andere jeugddecreeën, maar het uitvoeringsbesluit van het decreet TVA hanteert een andere definitie. Heeft de minister overlegd met de minister van Toerisme over een gelijkschakeling?

De administratieve problemen vloeiden in de eerste plaats voort uit de uitvoeringsbesluiten. De praktische voorwaarden komen voortaan allemaal in het uitvoeringsbesluit. Die zijn dus erg belangrijk. Mevrouw Rombouts gaat ervan uit dat er voor jeugdverblijfscentra type A en B een specifiek bedrag gegarandeerd wordt. Toch brengt dit principe naast een algemene garantie ook individuele onzekerheid voor de centra. De totale pot zal moeten verdeeld worden over de jeugdverblijfscentra. Hoe meer centra werkingssubsidies krijgen, hoe kleiner het bedrag per centrum. Bovendien weten de centra bij de opmaak van hun begroting nooit hoeveel werkingsmiddelen ze uiteindelijk zullen ontvangen. Aan welk bedrag denkt de minister voor de subsidies voor de jeugdverblijfscentra categorie A en B en hoe wordt dit bedrag berekend?

Mevrouw Rombouts verwacht dat het uitvoeringsbesluit duidelijke criteria met zo weinig mogelijk interpretatieruimte bevat voor de toekenning van de personeelssubsidie. Objectieve criteria zijn niet gemakkelijk, maar de sector is zeker bereid om hieraan mee te werken. Vallen de toegekende DAC-middelen ook onder deze personeelssubsidies?

De heer *Chris Janssens* wijst erop dat er zowel vanuit het jeugdwerkbeleid als vanuit toeristisch oogpunt meer en betere jeugdverblijven nodig zijn. Een evaluatie van de jeugdsector in 2006 stelde de problemen al aan de kaak, maar de vorige minister wijzigde het decreet niet. Belangrijk is dat er voldoende en ook diverse infrastructuur is, gaande van niet-ingerichte basisinfrastructuur tot comfortabele centra. Goed overleg tussen Toerisme en Jeugd is onontbeerlijk. Is er een permanente overlegstructuur tussen beide sectoren? In het ontwerp van decreet wordt de leeftijdsgrens van de jeugd opgetrokken tot 30 jaar, in het uitvoeringsbesluit van het decreet TVA is dat 26 jaar. Om extra administratie voor uitbaters van hostels en jeugdverblijfscentra te vermijden, wordt die leeftijdsgrens best overal dezelfde. Het lid suggereert de minister daarover contact op te nemen met de minister van Toerisme.

Om erkend en gesubsidieerd te worden, dienen de verblijven een vzw op te richten en te voldoen aan het decreet TVA. Dat decreet legt de oprichting van een vzw niet op. Leidt dat niet tot discrepanties? Volgens het ontwerp van decreet kunnen verblijven een subsidie voor werkingskosten krijgen, maar ze kunnen dat ook onder het decreet TVA. Is dat geen dubbele subsidie?

De heer Janssens informeert of de minister zijn houding ten opzichte van het SARC-advies van 18 januari 2012 aan de raad verklaard heeft, conform de regelgeving. Zo ja, waarom maakt de reactie van de minister dan geen deel uit van het parlementaire stuk? Heeft de minister een JoKER gemaakt? Hoe zal de minister de nieuwe regeling bij gebruikers en uitbaters bekendmaken?

De heer Janssens besluit dat het ontwerp van decreet een degelijk werkstuk is. Het jeugdwerk heeft goede en betaalbare accommodatie nodig en hij hoopt dat alle jongeren en de toeristische sector de vruchten zullen plukken van de nieuwe regeling.

Mevrouw *Ulla Werbrouck* vindt het uitermate belangrijk dat er een specifiek toeristisch betaalbaar aanbod is voor de jeugd. Het decreet over de subsidiëring van het jeugdtoerisme was aan herziening toe onder meer wegens de logge en onoverzichtelijke subsidieprocedure en de zware administratieve lasten voor uitbaters. Het ontwerp van decreet pakt die tekortkomingen aan zonder de fundamenten van het vorige decreet te veranderen. Ook voor de Algemene Dienst voor Jeugdtoerisme en de ondersteuningsdiensten komt er een verlaging van de lasten door de beleidsperiode op vier jaar te brengen. Toch is er een discrepantie tussen de definitie van jeugd van het TVA-decreet en voorliggend ontwerp van decreet. Hoe heeft de minister van Toerisme gereageerd op opmerkingen van de minister daarover?

Mevrouw Werbrouck informeert waarom de minister niet ingaat op de suggestie van VJR die ervoor pleitte de minimale overnachtingcapaciteit terug te brengen van veertig naar twintig. Voorts acht de raad voor de jeugdverblijfscentra type 3 de verplichting van ten minste twee opeenvolgende overnachtingen overbodig. De minister zei in de commissie dat de verblijfscentra type C jaarlijks minstens tien jeugdverenigingen moeten ontvangen die minstens één nacht verblijven. Dat staat ook in de memorie van toelichting, maar waarom staat die verplichting dan niet in het beschikkende gedeelte van het ontwerp van decreet?

Mevrouw Werbrouck ontwaart dus goede aspecten, maar heeft toch nog een paar vragen die ze wil beantwoord zien alvorens haar definitieve oordeel te vellen.

Minister *Pascal Smet* licht de grote lijnen van het uitvoeringsbesluit toe: de werkings-subsidie voor jeugdverblijfscentra type A en B wordt berekend op basis van het aantal gerealiseerde overnachtingen 'jeugd', die van type C wordt bepaald door het aantal overnachtingen van het jeugdwerk in elk centrum, die van de hostels wordt berekend op basis van 50 percent van het totale aantal gerealiseerde overnachtingen 'jeugd' in elk hostel. De minister bevestigt verder dat het besluit klaar is en voorligt bij de Inspectie van Financiën. Hij verzekert dat erover overlegd is met de sector en belooft dat erover gecommuniceerd zal worden van zodra het uitvoeringsbesluit door de regering is goedgekeurd.

Na overleg heeft minister Bourgeois zich bereid verklaard om de leeftijdsgrens van 'Toerisme voor Allen' bij uitvoeringsbesluit aan te passen van 26 naar 30 jaar, om de discrepantie met de voorliggende definitie weg te werken. De objectivering van de criteria voor personeelssubsidies zal gepreciseerd worden op basis van de beleidsnota. Er wordt 120.000 euro gegarandeerd voor de werkingssubsidies van de types A en B, waarbij type A en B respectievelijk maximum 2000 en 3000 euro krijgen. Er werd geopteerd voor vzw's vanwege het maatschappelijke doel, terwijl op feitelijke verenigingen geen financiële controle bestaat.

De JoKER is opgemaakt, en geïntegreerd in de RIA. De formele terugkoppeling naar de SARC is wel degelijk gebeurd. De minister overhandigt aan de commissieleden de brief met zijn reactie op het advies van de SARC.

Wat de drempel van veertig bedden betreft, merkt de minister op dat daar weinig centra C en hostels onder vallen. Zonder die drempel in type A en B zou ook zeer occasionele verhuur onder het decreet vallen, met een aanzienlijke verhoging van de planlast tot gevolg voor wat meestal vrijwilligers zijn. Elke grens is arbitrair, maar de minister heeft het gevoel dat deze algemeen als billijk wordt aanvaard in de sector.

De toevoeging “1 nacht” werd geschrapt vanwege evident bij een overnachting, maar ze staat om misverstanden te vermijden wel in de memorie van toelichting.

Mevrouw *Tinne Rombouts* vraagt hoe de pot voor personeelssubsidies wordt vastgelegd en hoe de verdeling wordt berekend. Op haar vraag bevestigt minister *Pascal Smet* dat ook de DAC-middelen onder de personeelssubsidies vallen.

3. Artikelsgewijze bespreking en stemming

Er worden door de commissieleden geen specifieke opmerkingen gemaakt bij de artikelsgewijze bespreking.

De artikelen 1 tot en met 16 worden unaniem aangenomen met 11 stemmen.

4. Eindstemming

Het ontwerp van decreet houdende subsidiëring van hostels, jeugdverblijfcentra, ondersteuningsstructuren en de vzw Algemene Dienst voor Jeugdtoerisme wordt unaniem aangenomen met 11 stemmen.

Philippe DE COENE,
voorzitter

Chokri MAHASSINE,
verslaggever

Gebruikte afkortingen

ADJ	Algemene Dienst voor Jeugdtoerisme
JoKER	jongeren- en kindeffectrapportage, jongeren- en kindeffectrapport
RIA	reguleringsimpactanalyse
SARC	Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media
TVA	Toerisme voor Allen
VJR	Vlaamse Jeugdraad